

Előfizetési árak
helyben, vagy postán külföldre:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Az a szellemi részét illető minden köz-
emlék a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegráf K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábol petít sorozat 10 kr. Nagyobb
terjedelmű és többszöri hirdetések alku
szerint jutányos áron vesztők fel. Bátyos
díj minden külön bejegyzésért 50 kr.
Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
újdonság sora 50 kr.
Nyilvántartási költségek minden petít sora
50 krajczár.
Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)
Kéziratok nem adóznak vissza.

A nemzet erőfejlesztése.

A Szapáry kormányt egymást érik a vereségek, még olyan kicsiny ellenféllel szemben is, minő máharság a római kuria.

Az elkeresztelés ügyében semmit sem tud kivinni, mert a kuria nem tágit és nem tágit azért, mert a magyar kormány-
nak nincs ahhoz való tekintélye, hogy akaratának érvényt tudjon szerezni.

Ezt meg azért nem tudja tenni, mert a nemzeti érzék s az ezzel párosult erély nincs meg a Szapáry kormányban. Azért nincs tekintélye a külállamok előtt, mert azok is látják, hogy a nemzet nem viseltetik iránta bizalommal.

Már pedig a külföld előtt csak olyan kormány tud respektust biztosítani a maga akaratának, a mely a nemzet bizalmából meríti az erőt a cselekvésre, az alkotásokra, főképp olyanokra, hogy azokban a nemzeti jelleg nyerjen kifejezést.

Régóta írják, hogy a Szapáry kormány éppen, mert erélyes és kifejezetten nemzeti politikát nem képes folytatni — ezzel árt legtöbbet államunk tekintélyének.

Hát másfelől az is kétségtelen, hogy mindent el fognak követni a kormány-
párton, még talán szabadelvűekké lesznek, talán még az igazságszolgáltatást is reformálni fogják, de nem remélhető, hogy azokba a reformokba, miket a belügyek terén akarnak, egy parányi nemzeti jelet is fognak hozni, mert hiába, ahhoz érzék kell.

Hamarább fogunk kozmopolitikká lenni, mint nemzeti állammá s csodálatos, hogy még a mérsékeltbb románok is azt fogják reánk, hogy faji politikát üzünk! . . . Hol? Miben? Talán abban, hogy a cs. és kir. közshadsereg nem ünnepel a nemzettel, talán abban, hogy csendőreink sárgafekete kardbojtot viselnek s nincs magyar udvartartásunk, melyben a magyar állam önállósága, Ausztriától független állása tükröződnék; vagy talán abban faji politika, hogy türelme-

sem tartjuk oda hátunkat, nyelvünket, jelvényeinket, hogy idegenek, vagy nemzetiségek kedvük szerint gyakorolhassák azokon politikai tudományait és gorombaságukat.

Valóban ideje lenne jól különböztetni, hogy jól értsük meg egymást. Mit ér játszani a magyar nemzeti kormány-
sít, ha a nemzeti érzék hiányzik a főszereplőkben? Üres szalma cseplése ez, nem egyéb. Folytonos alkudozás, enged-
ményezés a nemzeti méltóság rovására, mert vagy van magyar állam s akkor e magyar államot összes atributeumával meg kell mutatni és láthatóvá, érezhetővé tenni, vagy pedig nincs, akkor felesleges úgy szinlelni, mintha lenne.

Folytonosan abban keresni a kormány-
zásti tevékenységet, hogy újabb mulasztások és bűnök halmozatosan össze a nemzeti tekintély és méltóság rovására, sem nem magyar államférfiakhoz illő munka, sem nem illik bele a XIX-ik század keretébe, hol minden nemzetiség individualitásának kidomborítása és fejlesztésére tör.

A mely magyar kormány nem képes megérteni a közszellemet s nem képes a nemzet érdekeinek javára felhasználni azt, hanem csupán arra törekszik, hogy a kormány beavatkozási jogát a belügyi kérdésekben a belső- és közszabadság rovására gyarapítsa, az ne kívánjon bizalmat, ne reméljen népszerűséget, mert e kívánsághoz és reményhez egy csipetnyi joga sincs.

És ilyen a jelenlegi kormány. Az ur templomában hirdetik előtte a nemzeti hivatás hitvallását, a közvélemény és közérzet kiált hozzá a magyar nemzeti nyelven, a legalkotmányosabb fejedelem alkotmányosan érző lelke áll rendelkezésére egész gazdagságával, a nemzet egész erejével s ő — e kormány, zokon veszi a főpap szavait, nem hallgatja meg a nemzeti közérzetet nyilvánulásait, — nem fordul őszintén a legalkotmányosabb fejedelem szívéhez, előbbre teszi a

lekenyerezt éljent az őszinte lelkesedésnél s igyekszik eltompítani a nemzeti érzületet önmagában önámítások, hazugságok által és az egyedül kor- és észszerű és szükséges nemzeti politika helyett tehetetlen, alkudozó, oktalanul féltékeny, még a nemzeti nyelv és jelvényektől is ijedező politikát üz s akkor azt kívánja, hogy mert néhány ezer forint felesleget mutatott ki a rendes költségvetésben, a nemzet ajándékozza meg bizalmával és a politikai ellenzék hajoljon meg nagysága előtt.

Nem így alkotják keleten, nem így alkotják meg nyugaton az államokat, hanem a nemzeti erő folytonos fejlesztésével, folytonos edzésével.

A milleniumi kiállítás ügyében szerdán délután 5 órakor értekezlet volt a kereskedelmi miniszteriumban Schierer Gyula miniszteri tanácsos elnöke alatt. Jelen voltak Rupp Imre, Németh Imre, Abonyi Emil min. tanácsosok, Gerlóczy Károly polgármester, Székely Oszkár, a közmunkatanács főmérnöke, Zsigmond Gyula főmérnök, Matlekovics Sándor, Lechner Lajos főv. középítészeti igazgató, Heuffel Adolf főmérnök, Müller Bela és Hartig Sándor. Az értekezlet tagjai egyáltalán nem tudtak semmiben sem megegyezni, úgy, hogy még az iránt sincsenek tisztában, hogy 1895-ben legyen-e meg a kiállítás. Gerlóczy Károly polgármester megintertépelte az elnököt Schierer Gyula min. tanácsos a kormány álláspontja iránt az ügyben, de Schierer mely titokba burkolózott és nem szolt semmit, hanem az értekezlet tagjainak nézetét kívánta hallani. A tagok közül némelyek a városi elnököt és a pekliget vagy a népiget és egy más csoport a Lágymányos mellett nyilatkozott, mint a hol a kiállítást rendezni kellene. A városi elnök ellen felhozták, hogy milleniumi kiállítással nem lehet az 1885-ki fölrissíteni. A Lágymányos ellen azt a kifogást mondták, hogy oda 1895-re nem lehet még csinálni kiállítást, hanem ha oda akarják, akkor el kell halasztani. És voltak is, a kik e terv mellett foglaltak állást, csak hogy akkor meg a pénz-kérdés merült föl, mert a Lágymányos befal-
tása, a Gellérthegy bevonása óriási pénzeket nyelne el. »Ha nem akarnak pénzt adozni, akkor ne csináljanak kiállítást,« — mondta ekkor Gerlóczy Károly. Így aztán sehogy sem tudván megegyezni, egyenredjétre befejezték a tanácskozást.

BELFÖLD.

Az elkeresztelési kérdésre nézve mint Balaton-Füredről hiteles helyről a Magyar Hirlapnak jelentik: A hercegprímás már Csáky miniszter balatonfüredi látogatása után több pártorlevelet készített, melyben a klerus álláspontját élesen jelezte. Ezek csak expedicióra vártak, de ekkor a kormány Jekelfalussy min. tanácsost küldte ide, ki a dolgot elsimította. Hiteles helyről nyert értesítés szerint teljesen bizonyos, hogy Csáky miniszter októberben megy, és Vay koronaőr helyébe főrendiházi elnökké fog kinevezetni. Vele megy — hir (és igazság) szerint — Szilágyi Dezso is. A kultuszminiszteri tárczát alkalmasint Szögyén Marich László vállalja el. Ezek a várható eredmények bírták rá a primást egyelőre a hallgatásra. Vaszary az elkeresztelés ügyének jogi részére vonatkozólag az utóbbi napokban sokat tanácskozott az itt időző Csemegeivel, ki hir szerint közelébb nyugdíjaztatja magát s politikai pályára lép.

A tápéi mandátum. A tápéi kerületben, melyben a választás az elnök ezerszázakodása következtében nem volt megtartható, az új választás augusztus 29-én lesz. Így állapította ezt meg a megye központi választmány-a. A választási elnök ezuttal Csató alispán, helyettese Illés Jenő lesz.

KÜLFÖLD.

Sztambulov utazása Közép-Európába. A pétervári »Noveje Vremja«-nak azt sűrűnyzik Bécsből, hogy Sztambulov bolgár miniszterelnök Triesztbe fog menni s onnan Közép Európa utazik. Triesztbe azért megy, mert Szerbián keresztül nem mer utra kelni. A távirat hozzátézi, hogy Sztambulov minden bizonynyal meglátogatja Bécsét és Berlint, még az esetre is, ha utazását a filippopoliszi kiállítás miatt most el kellene halasztania.

Koburg Ferdinánd a szultánnál. Konstantinápoly, aug. 17. Az a kitünő fogadás, melyben Sztambulov a szultánnal részeseül, itteni politikai körökben óriási feltűnést kelt. Általában úgy hiszik, hogy ezt a látogatást Ferdinánd fejedeleme a konstantinápolyi látogatása fogja követni. Ugy mondják, hogy Sztambulovnak sikerült elosztatnia a nehezségeket, melyek e látogatást akadályozhatták volna.

A kolera.

Védelemre két egész Európa, népeinek nagy gyilkosa: a kolera ellen, mely ha nekivadul, rövid idő alatt olyan rést üt az emberek sorában, — hogy évtizedek sem töltik be újra.

nem is tudom magam kiismerni. Mithridates? Mi vagy te én hozzám képest? Te 22 ország felett uralkodtál, de mi ez a szerlem országához képest, mely az egész világot magába öleli s még azon kívül is egy csomó himi-humit.

Itt vannak a virágok, az eszményi szerelemben főszerepet játszó tárgyak. A rózsá, ez az élő karbunkuluskó, mely pirulva tárja ki hamvas szirmait, melyből sárgás himszálai kandikálnak ki. Fajdalom! a legszebb rózsátómet Sipszi kirágra a kertből a feletti bánatában, hogy játszó társa a Spanga a miskolci hadgyakorlatra ment a gazdájával s őt el-elhagyta.

Ez az incidens jelentékeny pénzbeli veszteséget jelentett reám nézve, a kinek minden reggel egy rózsá csokrot kellett készen tartanom »valaki« számára.

Aztán itt van az ibolya, melyet kora reggel erdő mélyén szed az ábrándos ifjú, hogy oda lojpa annak az ablaknak a rácsába, melyből az ő boldogsága szokott kinézni. S a virágokat a szerelmesek nagy becsben is tartják, a dobogó kebelre tüzik azt, — vagy az imakönyvbe kerül Nepumoki szt. János oltalma alá. A virágoknak az ember életében kétszer van jelentősége: mikor szerelmes és mikor már nem szerelmes, vagyis mikor meghal. Az öngyilkos szerelmesek nászgyúkat ösztönszerűleg a virágok özönével borítják be. — A gyöngyvirág kelyheinek varázos csilingelése is ismeretes a fellengző versítőknél.

Aztán a fak. A myrtus a szerlem jelvénye, a hársfa derekára a szivet véské be a szerelmesek s végre az akácia szívós rostaju ágain a meg nem értett szerelmesek végzik el dolgukat.

Hogy a bokrokat sem teremtette hibája az Isten, — köztudomásu
A gyümölcsök sem maradhatnak ki a szerelemből s főleg a lyrai költészetből. Me-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Gondolatok.

Írta: Zalai Márk.

Jó czég oltalma alatt jobban kelnek el a silányabb czikkek, mint ismeretlen firma alatt a legjobbak. Nem azt mérlegelik az emberek, hogy ki mit mond, hanem főképp azt, hogy kicsoda mond valamit.

Ha nyílt országoton vagy sűrű erdőben eltévedsz, ne menj tovább a bizonytalan utnak, a vadon renetegnek, hanem térj inkább vissza idején a kiindulási pont felé.

Ha terveid nem akarnak sikerülni, ha számításaid balul ütnek ki, jó lesz azokból mihamarabb kibontakozni és visszafelé vonulni, mielőtt a szövevényes labirinthba kerülsz, honnan csak ritka csuda által menekülhetsz.

A hol a művész meg nem élhet, nem fejlődhetik a művészet. És a hol még a mesterség sem keresheti meg mindennapi kenyerét, ott felvirul a kontárság.

Mahomed bölcs és alkalmazkodó férfi volt. Midőn tapasztalta, hogy parancsszavára a hegy nem akar megmozdulni, hogy felé jöjjön, tekintélyéből engedvén, maga ment a hegy felé.

A makacsokodó és önféjű csakhamar magára marad, míg az engedekegy a sziveket megnyeri, és terveit lassabban bár — de annál biztosabban megvalósíthatja.

A kik a lovon ülnek, nem cserélnek azokkal, kik mellette gyalog járnak. De azért nem jó azokat kicsinylőleg lenézni. A ló le is dobhat, és gyakran nem azok a legboldogabbak, kik leszedik a tejfelt, hanem azok, kiknek a dusan tápláló savó jut.

A legjobb és legerényesebb nő az, kiről legkevésbé beszélnek és tudnak; de a ki maga legtöbb jót beszél másokról. — A leg-gazdalkodóbb az, ki a takarékoságot önmagánál kezd. A legszebb pedig az, kit az irigység is szépnek kénytelen elismerni.

Három egymás mellett újonnan épült ház közül bizonyára az a legrégebbi épület, mely a legalacsonyabb. Szomszédja már egy gondolattal magasabbra tört; de a legmagasbb ház utójára épült. Nem csak a függélyes, hanem a vízszintes tagosulásnál mutatkozott hasonló nyárspolgáriás felfogás. Midőn egy ház mellé a másik épült, ez utóbbi már valamivel kisebb épült, a harmadik persze ennél is kisebb. Így származtak az ektelen görbe utcák.

Az önösség és feltűnési vágy előtérbe lépése mindig a közérdek rovására történik.

Goethe szerint minden bűn már e földön bosszúja meg magát. Ha ez áll, ha minden bűnünkért már itt e világon bűnhődünk, akkor a mennyország kapui kivétel nélkül mindnyájunk előtt felnyílnak, és a halál külsőleg belsőleg mindent kiegyenlít.

A mi nem eget, azt ne fujjad, egyike a legrosszabb közmondásoknak. Nem szabad addig várni, míg valami eget, hanem meg kell előzni a bajt akkor, mikor még bízserg.

Kenyer az élőknek, a holtak kegyelet. Sajátságos kikanyarulása az emberi józan gondolkodásnak a költséges pazar fényűzetteljáró temetkezések. A legegyszerűbb családok, kik a pompát meg a fényt távolról sem ismerik és helyeslik, sőt utálják és a kik a legnagyobb egyszerűségben, néhol szegénységben és elzarkozottságban töltik életüket, nagy pompával és uri passzióval költöztetnek csendes nyug-helyökre.

A hátramaradott verrokonok sokszor évekig,

nem ritkán pedig teljes életökben megsínylik a halotti költségeket. És minthogy ez örökös panaszra szolgált alkalmat, az elhalt iránti emlékek inkább elkeseredést, mint gloriifikalást képez. Ezt nevezük mi kegyeletnek.

És a társadalom látva e nyomorúságos állapotot, mely az élők utolsó falatjait és öltö-zekét a telhetetlen sir szájába dojba, nem bir elég erővel, hogy e mindnyájunknak visszatsző és köros állapotot, melyet mindenki bel-
lat, de melytől eg éniég szabadulni nem tud, együttes fellépése és kárhoztatása által egyszerre és mindenkorra megszüntesse.

Ez a divat legerdebbike és legkárosabbika, mert a gyaszt súlyosbitja, midőn megrakja a temetőket kincsekkel és az élöket a legszüksége-sebbektől megfosztja.

„HIMI-HUMI.“

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —

Írta: Csalán.

Mithridates pontusi király, mint a törté-
netirők feljegyezték, — 22 ország felett uralkodott és a méreg nem értett neki. Monima, mikor a feleséges hitvestárs haláláról értesült, fölvisitott, aztán letépte hajáról az arany zsi-
nórt és felakasztotta magát a türölköző szegre, de leszakadt, kapta magát s egy fringivál átakarta magát szurni, de a gyilkos szerszám a hóna alá csuszott, — végre néhány hü szolgál-
gával addig csiklandoztatta karcsu derekát, míg azt nem kiállotta: »végem van!«

En 22 leánya voltam szerelmes, ami azt jelenti, hogy szivemen 22 leány uralkodott, 22-szer lettem megcsalva, a nélkül, hogy gyufa oldatot ittam volna s ime csak névtelen hős vagyok. Monima, illetve Tónika, a 22-ik ideálom mégse akasztja fel magát azon a két libegő rózsaszínű gyepfőszáron, melyet a háta közepére varrtak, — hanem csiklandoztatja magát egy huszárifőhadnaggyal és . . . de

letezőt, mint a
atótblával min-
ethetetlen
osnak, ber-
parasztak, egy-
létere s kinek-

Nro 15.

et!

LY

zete

szemben.
eg elismerő bi-
temetkezéshez

mü

oporsók,

eny betartása

mint vidé-

ással — vagy

szomorodott

zelettel:
MIHÁLY.

tin

tők

A legpusztítóbb hadjáratok kegyetlenkedései szelid játékoknak tűnnek fel az ő munkája mellett, mely községet őrít ki, — vidékeket tesz lakatlanokká és nemzeteket tizedel meg.

Erdethető azért, ha nem nézzük tétlenül a bevonulását, hanem — amennyire lehet — eltorlaszoljuk előtte az utat.

Országos és helyi hatóságok lázas tevékenységgel bocsátják ki papíron rendeleteiket a kolera ellen; parancsok jönnek felülől, — jelentések mennek alulról, s a belügyminisztertől kezdve a rendőrszolgáig mindenki a védekezés munkájával van elfoglalva. Ha hivatalos tintába lehetne fullasztani a kolera, nem volna okunk félni tőle.

Csak hogy mindez keveset ér. Nyílt titok, hogy a felelmes betegség ellen a tudomány vajmi gyöngye gyógyító eszközökkel van felszerelve. De van egy hatalmas fegyvere az emberek önvédekezésében.

A kolerajárványok története ugyanis azt a tanulságot hordja magában, hogy az alsó néprétegek aránytalanul nagyobb mértékben adóznak a kolera, mint a felső, észszerűben élő osztályok.

Ennek a felreértett (mert rosszul magyarázott) ténynek tulajdonítható, hogy járványok idejében az erősebben sujtott szegény nép gyakran fellázad a jobb módúak ellen, a kiket a járvány terjesztésével vádol és esztelenességében neki támad — mint legutóbb Oroszországban — jöltevőinek az orvosoknak is, kik halálmegvetéssel állnak oldala mellé, — hogy segítsenek, enyhítsenek a szerencsétleneknek nyáma.

Pedig mi az oka, hogy a kolera a jobb módúakat inkább kíméli?

Ezek erősebb, szívósabb testi szervezete. Az képtelenség Hisz tudvaló, hogy tekintetben az edzett napzamosnak mily nagy előnye van a kényelemhez szokott, gazdag nagy ural szemben: és ismeretes mindenki előtt, hogy a betegségnek egész serege érintetlenül hagyja a szegény, munkához szokott embert és kiválóan a testileg elpuhult ural osztályt látogatja meg.

A kolera terjedésének két általános, határozó tényező állja útját: a tisztaság és az ember épsége.

A lakásnak nem a pompája és kényelme, hanem kizárólag a tisztasága képezvén az egyik főoltalmat, annak létesítése pedig csak egy kis munkába kerül, mindenkinek módjában áll a védekezés.

Az udvarok kitakarítása, a szobák kíméselése és naponkinti szellőztetése többet ér annál, ha a költségesen beszerzett fertőt-

lenítő anyagokat a szennyhalmazba öntjük, — mely ezen eljárás által mitsem veszít fertőző sajátágaiból.

Sőt a karbolozásnak rosszul alkalmazott módszere nagy veszélyt rejt magában: mert igen sokan megnyugosznak benne, hogy mindent megtettek, ha úrszékükbe, melyet nem takarítottak ki, egy kis gáliczoldatot öntenek, vagy kellően nem takarított szobáikat karbololdattal locsolják fel.

Gazdag és szegény lakóhelyének alapos tisztaságára ügyeljen előbb és csak aztán alkalmazza a fertőtlenítő szereket. — Ekkor ezeknek is meglesz a hatásuk, különben semmit sem érnek.

Ha az egyesek e szabályt követik, a hatóság saját erejét, melyet most a magánosok nögatására pazarol, az utcák és közterületek tisztántartására fordíthatja. Így egyszerűen neveléses, ha a rendőrség az udvarok tisztaságát sürgeti, míg nyílt esatornák büzős tartalmával ad rossz példát a tisztatlanságra ugyanaz, ki a törvény szigorával szorítja erre a lakosságát.

A testi szervezet épségét sokan összekeverik az alkat erejével, s mert az utóbbit csak igen csekély mérvben befolyásolhatjuk, az előbbi ismétlését is figyelmen kívül szoktuk hagyni. — Pedig gyöngye alkatu ember is lehet ép, ha a természetadta erejével okosan bánik.

A legnagyobb mértékletesség a táplálkozásban, ügyelet a gyomor rendes működésére, aminél fogva az éretlen gyümölcs élvezete tilos, a legkisebb gyomor-zavar pedig azonnal gyógyítandó, gondos kerülése minden kicsepőgésnek és hűlésnek, lehető nyugalom az idegrendszernek, fürdés és friss levegő való mozgás; mindezzel önmagunk tarthatjuk fenn szervezetünk rendszeres működését s így testünk épségét, mely a kolera ellen a második fővédelmi tényezőt képezi.

Idé tartozik az ivó víz minősége is, — melyet, mint kiváló fontoságu kérdést, különös figyelemre kell méltatnunk.

A tapasztalat többféle járványos betegségben az ivó vizet ismerte föl a járvány terjesztőjének.

Ott, hol jó ivóvíz nincs, legbiztosabb és igen ajánlatos — legalább a kolera-veszély tartama alatt — az ivóvizet főforralni s utána lehűtve használni, minthogy forralás által a vízben minden szerves lény elveszti életképességét.

Összefoglalva a mondottakat: gondoskodjunk arról, hogy házuk tágját minden rohadó szennyes anyagoktól megtisztítsuk, lakószobáink szárazak, tiszták legyenek; ügyel-

jünk testünk épségére különösen az ételben és italban való mértékletességgel: és nem kell félnünk a kolera-tól!

Tanódi Márton.

Határidő-naptár.

Aug. 20. A kereskedő ifjak dalkörének dalaestélye a Margit-fürdőben.
Aug. 21. Az iparos ifjuság önképző együletének közgyűlése.
Aug. 23. Egyházkerületi közgyűlés kezdete.
Aug. 24. Az 1848-49-ki honvédegyület tánczvigalma a Margit-fürdőben.
Aug. 27. A csizmadia iparos ifjuság betegsegélyező együletének tánczvigalma a Margit-fürdőben.
Szept. 11. A munkás-dalegyület zászló-felavatási ünnepélye.
Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tisztii állásokra.

Ujdonságok.

* **Lapunk legközelebbi száma** — a kettős ünnep miatt — *hétfőn jelenik meg. Ma kivételesen pénteken is megjelentetik lapunkat, mert holnap — a Szent István-napi munkaszünet miatt — nem lehetett volna azt megjelentetnünk.*

* **Dalestély.** A dereczeni kereskedő ifjak önképző együletének dalköre augusztus 20-án szombaton (Szent-István napja) a »Margit-fürdő« disztermében Rácz Károly zenekara közreműködése mellett zártkörű dalestélyt rendez, a következő műsorról: 1. Király himnusz (Huber-től). 2. A Bard Sücher-től. 3. Bura hajlik Zaskovszky-től. 4. Dicső hazám Heimtől. 5. Rákóczi-induló (zenével) Hubertől. Rácz Károly zenekara kísérete mellett. Kezdeté 8 és fél órákor. Belépti-díj személyenként 60 kr.

* **Pórol járt órák inas.** Tegnap este egy 9 óra tájban a Csapó-utcát nagy jávészékelés larmázta fel. A csapó-utcai órák inasa az utcán egy dinnyehajon megcsuszva, kifélezte magát a lábát. A szerencsétlen 14 éves fiút egy collegája fogta ölébe s vitte a boltba. Az orvos konstata, hogy a fiu rugója-nines eltörve, csak a helyéből ment ki, s az igazítás kevesebb időt fog igénybe venni, mint a dinnyehajónak a járdáról való letakarítása.

* **Hullamérgőzés.** Komjáthy Sándor, aki lapunknak is kiváló munkatársa, a katonaságnál fürdés közben valószínűleg légyesipéstező hullamérgézet kapott. Az életveszélyes bajon valószínűleg, mint remélni is szeretjük, még elég idejében segíteni lehet.

* **A napszurás áldozatai.** Budapest a napok óta tartó óriási hőségnek ma már áldozatai vannak. A délelőtti folyamán 4 ember esett össze az utcán napszurás következtében, de komolyabb baja egyiknek sem esett. Napszurás következtében össze estek: Pirok Károly 32. gy. ezredbeli baka, Antal Alajos a Rózsa- és Wesselenyi utca sarkán, Havlik Alajos zenész a Ferencz-köruton és Gáspár János magánhivatalnok. Valamennyiüket a mentők vették ápolás alá s szállították lakásaikra.

* **Asszony nélkül.** Hejjas Elak, a kis-újszöllási gimnázium fiatal professzora, e hónap 15-dikén este agyonlőtte magát. Kétszer a mellebe lőtt s harmadszor a halántékát furattal át egy golyóval. Még így is csak másnap

ját szememben A tanítás jól ment, szinte magától. A leányok jól tanultak s az eredmény mindket részről meglegedésre szolgált, mind a tanító, mind a tanítványok részéről.

Legodaadóbb s legszorgalmasabb volt Vendla. Egyedül is bejött a szobámba s utasításokat kért s azt ohajította, hogy ő vele külön órákat is tartsak. Megelevedve távozott, mert mindig szivesebben szivesebben fogadtam. Lassanként bele eltem magam az új világba a jövőbe való határozatlan kilátással. Ismételttem magamban mindent, a mit csak rólam hallottam mondani; a fényes pályát, a melyet számomra jósoltak; — Vendla kedves elpirulását. S a mint ezek az érzelmeim s gondolatok kerekedtek felül, Agneta képe ép oly mértékben tűnt távolabb, távolabb.

Vendla külön órái mind sürűbbek lettek s részéről ezt oly nagy szíveséggel találtam, hogy többi tanítványomra alig gondoltam többé. Vendla is vig volt, láttam s nyíltan beszélgetett. Úgy látszott, hogy csak mindig rém-gondol. Különös kellemes, tüzes lányka volt.

Egyszer is épen külön óránk volt. Vendla így szólt hirtelen: Tudok valamit, a miről nem is hiszi, hogy tudom.

Mi lehet az? kérdém.
Ha megígéri, hogy nem haragszik meg. Megígérem.

Önök menyasszonya van s ez az oka folytonos szomorúságának, mondá s csintalanul mosolygott réám.

Elpirultam Vendla tehát ismeri titkomat. Ez kellemetlen meglepetés volt réám nézve. Mindenképen titkolni akartam, hogy jegyes vagyok. Nem lehetett Vendla egy barátóm leveléből értesült s talán már tudja az egész udvar.

Senkinek se kötöttem le magamat, mondá a nélkül, hogy tudtam volna, miért mondom azt. Hazudtam barátóm s menyasszonyom ellen.

Néhány nappal ezután ismét vendég volt a prépostnál. Ott volt nemcsak az egész plébánia, hanem a környékből is sokan. Az ifju hölgyeknek most alkalmuk volt, hogy

reggel tudott meghalni. Mindössze egy kis czédulát találtak nála, a melyre ez volt írva: Mit ér az élet asszony nélkül.

* **Holdkörös leány Temesváron.** A temesváriak sokat beszélnek most egy holdkörös leányról, a ki ott éjjente a háztetőkön járkal s csoda dolgokat mesél össze, a nélkül, hogy másnap egy szót is tudna róla. Klement Jakab házalónak Ilona nevű leányáról van szó, a ki egész történeteket szaval a háztetőn holdkörös álmából arról, hogy ő érte Amerikából nagy gőzös jön, mely elviszi őt és apját is az újvilágba, s koronát tesznek az emberek mindkettőjük fejére, mert az öreg Klementből király lesz. Hir szerint most már az orvosok is foglalkoznak az esettel s valószínűleg csakhamar kiderítik, hogy csakugyan holdkörös észszel beszél-e össze a leány ilyen badarságokat, vagy pedig egy ügyes tornászal van dolguk, a ki maga mulatságára bolonddá teszi a könnyen hívőket.

* **A kit kétszer temettek.** Egy Vég János nevű embert kétszer temettek el Nagyváradon. A különös esetről ezeket olvassuk a »Szabadság«-ban: A dolog a nagyváradi izraelita szent-egylet temetkezési mezőjében mulasztása folytán történt. Vég János előbb négy napig fektett a fűben meghalva, aztán a bonczházba került. Használóképen járt Stein Aron, kit utközben Almamező körül ért utól a halál. A felbonczolt hallakat onnan kellett az örök nyugalom helyére szállítani. De a szent-egylet emberei nem valami helyesen jártak el a Vég János körülben is fészésláznak indult holttestével. Talán meg se mosták, talán meg se nézték jól, hanem siettek eltakarítani és el is takarították a keresztény embert a zsidó rítus szerint a föld színéről. De a fű borult magasra a sirdomb, lóhalálában futott feléjük a hullaszállító, hogy tévedés történt, mert a zsidó halott ott volt van a bonczházban és a keresztény halottnak adták meg a végteszteséget. Az ő felesége megtevezett a dologtól és Stein holtteste helyett a Vég Jánosét adta ki a temetkező embereknek. Volt e kijelentésre nagy riadalom. Kezdték kibontani a sirt és csakhamar napnyire került a halott, a melyet aztán illetékes helyére juttatott el a hullaszállító. Ezalatt — így beszélük — a bonczházban megjelent keresztény pap annak rendje és módja szerint beszeltette a Vég János üres koporsóját. A Cheyra Kadischa ebben az ügyben tegnap délután ülést tartott és szigorú vizsgálatot rendelt el, melynek folytán a temetkezéssel foglalkozott négy embert elmozdította állásuktól.

* **Esküvő.** Braun Adolf helybeli ékszerész f. hó 21-én d. u. 4 órákor tartja egybekelését a szent-anna utcza izraelita templomban Kohn Janka kisasszonnyal, Kohn Herman leányával.

* **A debreczeni jótékony nőegylet** választmány a f. évi aug. hó 15-én tartott ülésében az árvaházban újonnan rendezesített tanítóit állásra Székely Melinda kezdővársárhelyi tanítóntó egyhangúlag megválasztotta, ki is működését az árvaházban f. é. szept. elején megkezdi. Ezzel kapcsolatban közhírre teszi a választmány, hogy az árvaházban mérsékelt díj mellett bejáró leány-növendékek is

francia tudományukat fitogtassák, a mi a prépostnak is alkalmat adott arra, hogy ügyességem s kitűnő tudományomat dicsérje. A most következő hízelgések még jobban fokozták görgömet s vágyaimat.

Elkezdődött a táncz.
Vendlához mentem s meg hájta magamat előtte, tánczra kértém. Elpirult s el fogadta karomat. Szédületes valczerral lebben-tünk tova a tágas termen át. Az útemek mindig gyorsabbak lettek, de Vendla könnyen repült oldalomon. Oly szép volt most mint egy égi tündér. Úgy látszott, mintha lábai nem is érintenék a földet.

Táncz végén hallottam a nézők halk megjegyzéseit, — mert csak mi ként jartuk végig a tánczot: — Milyen gyönyörű táncz! Milyen derék egy pár!

Ettől a pillanattól csak Vendlára gondoltam. Ő volt a központja egész életemnek. Megnyerte szívemet s most már semmi sem volt egyéb kívánságom, mint, hogy én is bíriam az övét. Észrevettem, hogy rokonszenvez velem, de azért nem mertem bevallani előtte érzelmeimet. Ha Agnetától a legnagyobb szerelmemmel s odaadással irt levelet kaptam, levertnek zaklatottnak éreztem magamat. Elégeltem mindet, nehogy idegen kézbe kerüljön. Nyár lett.

Egy napon a prépost családjával együtt kísértél a szabadba. Gondolatokba merülve mentem utánok — egyedül. Vendla hozzám jött s így szólt: Magister ur! Ön nagyon udvariatlan a hölgyek iránt. Rossz gavallér.

Miért? kérdezém kissé zavartan.
Sokszor módjában állna, hogy karját felajánlja a magános hölgyeknek s ezt még sem teszi, Tréfásan feleltem s karomat nyújtottam — neki. Elfogadta. Együtt sétáltunk. Mennyire szerettem volna, hogy csak egyedül legyünk. De bár a jelen körülmények közt olyanoktól nem beszélhetünk. Vendlának egész lényén észrevettem, hogy szíve értem dobog.

(Folyt. köv.)

hemed Ali, mint a krónika mondja, mikor szerelmes volt, egy ültében megevett egy 24 fontos dinnyét. — A cseresznye- és eperajkak, a kökényszemek elmaradhatlanok egy versből.

A szerelmes leánykák a kandirozott gyümölcsök iránt is kiváló előszeretettel viselkednek.

Az ásványok sem utolsó szerepet töltenek be. A hölgyek az ásványgyűjteményeket kiválóan szeretik s egy gyémánttal, kivált ha »jour fixe« arany gyűrűbe van foglalva, sok mosolyt lehet kieszközölni.

Az állatok közül a tigris, az elefánt, a medve játszik szerepet átvitt értelemben a szerelemben, — no meg a golya; ez a hosszú lábú madár, mely daczára annak, hogy mindig vizet iszik, mégis pikánsul veres az orra. Ez a madár hozza a pólyás bétét, de sokszor oly szórakozott, hogy nem jó helyre viszi, a miből aztán sok felreértés és az ég tudja, még mi támad.

A kigyó is nagyon nevezetes állat, ez az oka mindennek a mi jó és rossz, ő csabította Évát az első bűnre. Bájós hölgyeink »hatyuk« nyakában még most is boát viselnek, a mi talán arra akar figyelmeztetni, hogy ók mindnyájan Éva leányai.

A fülemile bájdalán mereng az ábrándos gerlepar, de ma már egy harmonika is megteszi a szolgálatot, mit holdvilágos éjjelen egy elkéseredett csizmadia legény huzogat és szuszogtat.

Aztán a juhász kutya; hány ember szeretne juhász juhász kutya lenni, pedig haj! ha ölel lenne . . . no, mondjuk ki, sokkal jobb volna.

A romantikus hős »tüzes paripán« szökteti meg szepegő lldikáját. A tüzes paripákkal, kivált ha egy csillogó fogatban vannak, még ma napság is nagy előnyöket lehel elérni.

Végre itt van az »ég.« Romeo sirig tartó hüségét esküszik az égre, de mivel az ég nem egyéb optikai csalódásnál, innen az égre vetett eskü is csak csalódással végződik.

Aztán a hold, ez a sápadt képü gavallér, 384,000 kilométerről kurizál a görbe sártekeknek. Folyton mosolygó arczezal fordul a föld

felé, mint valami falusi Don Juan, ki titokban akarja tartani, hogy foltos a nadrágja. Ő lát mindent a lombok, a függönyök között, ő az édes titkok részese, ő látta a mi szerelmeskedéseinket, ő látta ósanánk csabító mosolygásait. Mosolyog és mosolyog . . .

A szerelemben sokkal több dolog belezátszik, mint a mennyit ki lehetne meríteni. A cseppfolyós testek közül a tengeri fürdők, a vörös tinta, meg a bor.

A szilárd testek közül a nádpálcza és a krumpli ezukor.

S végre nyomatékul a ruganyos testek közül: a divan, meg egyéb himi-humi.

Tévesztett élet.

— Finn novella. —

Írta: **Pietari Päivarintä.**
Ford: **Kiss Pál.**
(Folytatás.)

Azt tapasztaltam, mondá, hogy ön nagyon rossz kedélyhangulatban van. Mi mindent megkísérlettük, hogy felvidítsuk, de ez sehogysem sikerült. Pedig oly ismereti adományok vannak Istenőtől, hogy semmi oka sincs a sok gondra s a roskedvűségre.

Hogy e kellemetlen helyzetét távolítsam, arra gondoltam, hogy üres óráira foglalkozást adjak. Nem oktatóna-e leányaimat a francia nyelvre — külön honoráriumért.

En? Nem tudom, hogy vállalhatnám el? Hehegem zavartan.

Ó, ne mondja, válaszolt a prépost. Hisz önnek oly sok oldalu tudománya van. Mondja csak, elfogadja-e ajánlatomat?

Elfogadtam. Elhatároztuk, hogy már a következő nap megkezdem feladatomat.

Meg is kezdődtek az órák s azt tapasztaltam, hogy most még nagyobb barátságos s bizalommal voltak irántam. Különösen a nők nem tudták kimondani, mily szerencsének tartják, hogy tanítójukul megnyerhetek.

Meg kell vallanom, hogy levertségem tünedezett. Bár mihez kezdiem, megtudtam annak felelni s ez magasabbnak tüntetett fel, sa-

részesülhet-e. díj havi összeg a vétésénél havi havi Teréz nőgy.

Rabl

téne ke ez, Katicza híre gen egy ház Sámuel poltot hamiska határozta S ni. Bement előfogta a s sarkából bu nygetések jelentésére

* Zic

kert orosz mányzója, s fehérmegyei napig ott m lekeivel kap Keveházán lépén fog s sirhelyét. A is képviselő dig kiasott a szekerese szemlére ki

* A

egylet 15. megünnepele igen feynes dolgokat a melyet a v fizeteses túra, új felsz mindazon in tüzbiztonsá volna tenn Debreczen képest, ezl dotalta, sőt mert az a kepezi, a tó Kiváncsiak város?

* Sul

ölés és suly tak ma a szék előtt S nánási lakos 1887. aug. dombi koccs hály száma s itták egy tek a pálinká ban kezdőd tragodiáján László ugya a botot a tártja és Ejjel felé m az országút ütötte és H gel hoztak nak, hogy s és Fekete C neki, hogy mert. Bodn esendörök kézzek. — szagtról s nel bevaló alkalmával törvényszék te azon a ségében kö 2 évi, a Cú itélet kihir repül oldalomon. Oly szép volt most mint egy égi tündér. Úgy látszott, mintha lábai nem is érintenék a földet.

Táncz végén hallottam a nézők halk megjegyzéseit, — mert csak mi ként jartuk végig a tánczot: — Milyen gyönyörű táncz! Milyen derék egy pár!

Ettől a pillanattól csak Vendlára gondoltam. Ő volt a központja egész életemnek. Megnyerte szívemet s most már semmi sem volt egyéb kívánságom, mint, hogy én is bíriam az övét. Észrevettem, hogy rokonszenvez velem, de azért nem mertem bevallani előtte érzelmeimet. Ha Agnetától a legnagyobb szerelmemmel s odaadással irt levelet kaptam, levertnek zaklatottnak éreztem magamat. Elégeltem mindet, nehogy idegen kézbe kerüljön. Nyár lett.

Egy napon a prépost családjával együtt kísértél a szabadba. Gondolatokba merülve mentem utánok — egyedül. Vendla hozzám jött s így szólt: Magister ur! Ön nagyon udvariatlan a hölgyek iránt. Rossz gavallér.

Miért? kérdezém kissé zavartan.
Sokszor módjában állna, hogy karját felajánlja a magános hölgyeknek s ezt még sem teszi, Tréfásan feleltem s karomat nyújtottam — neki. Elfogadta. Együtt sétáltunk. Mennyire szerettem volna, hogy csak egyedül legyünk. De bár a jelen körülmények közt olyanoktól nem beszélhetünk. Vendlának egész lényén észrevettem, hogy szíve értem dobog.

(Folyt. köv.)

utczai ferfi alkalmával meket talál lyére sietett vén szép új kikerdezes hogy ő Nyu Rózsa-teret hogy a fi mek — jelenleg a Mielőtt any leánynya t kereskedő darabokat, melyet a t érzett, I f talára, hogy

Férfi chiflon ingek
 a hirneves Schroll-féle chiflonból
 1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr
GALLÉROK,
k é z e l ő k,
NYAKKENDŐK,
 harisnyák, keztyük.
Napernyők.
 esernyők.
 Kész mosó gyermek ruhácskák,
Brassói posztók,
TRICOT
 Peruvien és Doskin.
SZABÓ LAJOS FIAI
 CZÉGNÉL.

(8) 114.—
 Alapított 1850-ben. — 20 kitüntetés és elismoró oklevél.
Fränkel Adolf és fiai, BIALA (Galiczia),
 ajánlják jutalmakkal kitüntetett
 lengyel likör kiváló minőségűvel
Kontuszóvka, köménymagos, Allasch stb.
 Cs. kir. országosan szabadalmazott finom likör-gyár
 Mindenféle fajt és kitün-
 ségű elismert minőségű likörök, vadászati
 és uti likörök, kávélegességű régi szeszcs. italokból.
 Kapható: minden előkelő csemegé- észer üzletben, cukrázda és kávéházakban.
 Elárusítók kedvezményben részesítettek. Árjegyzékkel ingyen szolgálunk.
 14-22

Szöllő gazdák
 figyelmébe!
 Peronospora ellen való
 permetezéshez
AZURINT
 feloldva üvegszámra
 ugy **RÉZGÁLICZOT,**
 jegeczes **SZÓDÁT**
 igen jutányos árban ajánl
Rickl József Zelmos.
 (3.) 76.

Hajdúvámegye és Debreczen szabad királyi város Főispánjától.
 501. sz.
 1892.
Pályázati hirdetmény.
 A halálozás folytán megüresedett, Debreczen szab. kir. városi
 tiszti-főügyészi állás, Debreczen szab. kir. városának szeptember havi
 rendes közgyűlésén választás útján fogván betölteni, ezen tiszti-főügyé-
 szai állásra, mely évi egyezerhatszáz (1600) frt fizetésből álló javadal-
 mazással van összekötve — ezennel pályázat hirdetik s felhivatnak
 az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kér-
 vényeiket hozzák, mint a kijelölt bizottság elnökéhez, **f. évi szeptem-
 ber hó 15-ik napjának délutáni 6 órájáig** annnyival in-
 kább benyújtás, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe
 vételni nem fognak.
 Debreczen, 1892. augusztus 12.
Gróf Dégenfeld József
 főispán.

Valódi francia és angol szerszámok
 minden iparágához és minden darab mellett jótállás.
 Épület-vasalások és kátránytető-lemezek.
rúdvasak, lemezek, VASTARTÁLYOK,
 legfinomabb öntött aczelok és fémek.
Gazdasági-, kerti-, házi- és konyhafelszerelések,
 Kerti-lóczák és vas-butorok, árnyékszék-closettek és vízvezeteki kagylók.
AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK, KONYHÁK,
Tizedes és egyensúly mérlegek
 legjobb minőségben,
 Peronospora szőlőpenészgomba **fecskendőgépek**
 legjobb rendszer (résztűzfűtésre is).
 Tűz- és betörés elleni **pénzszekrények,**
kirakat- és ajtó aczel-redőnyök.
 Legelőszobbeszerzési forrás.
 (Képes arlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)
TÓTH GYULA
 ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
 (6.) **vasnagykereskedés** 59.—
DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-szatin
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők
SZABÓ LAJOS FIAI
 czégnél.
 (171) **Leszállított árúk az egész idény alatt.** 86—

XXIV.
 ELŐBB
 helyben, vagy
 Egész évre
 Félévre
 Negyedévre
 Egy hónapra
 Egyre
 Alap szellemi rész
 amely a szerkesztés
 1708. sz.) bérme
 ELŐBB
 Tel. K. Lajos
 a kiadóhivat
 1708.
 Fölkér
 hazafias po
 az szerdán
Lajos né
lése vége
 jében miné
 lenni szives
 Debrecz
 Seg
 A mag
 látszik hiáb
 hezedő baj
 orvosszert,
 »Segits ma
 git-féle sz
 alkalmazható
 védek jelen
 Az a
 pokban tar
 zolja, hogy
 látják az i
 senek.
 Nem
 galma és
 gyűléssel,
 zonyosága
 is sok eg
 melyekkel
 Igazán
 törvényhoz
 megélhetés
 következett
 védek köz
 terén és en
 vetkezése,
 az ügyvéd
 hogy az
 vagy maguk
 teret talán
 gieket, kik
 ben ugy is
 jutottak.
 Sokáig
 hogy sérel
 A „DE
 Az A
 (A tudományok
 gyarországára,
 dr. Ácsády Ign
 kötet, A—K.)
 A lexik
 nát ma már
 nyitgatni. A k
 elterjedése e
 emelkedtek a
 segéd könyve
 Minden
 alkalma nyilá
 talja.
 Hány
 találkozik le
 felfedezést, t
 nap, melyek
 kell megval
 szükségét e
 róluk.
 De hoy
 nélkül, hogy
 sok előtt a t
 lelet egyszerű
 a magyar e
 igényeinek m
 magyar isme
 vü lexikonok
 ról érdeklő t
 s vagy egyá
 kívánt utbaig
 bizhatlan, sőt
 nyerünk.
 Az utó
 nálunk is a n
 sations-Lexik
 ellenes tend
 tunk.